

Årsmøde på historisk grund

I disse dage fremsendes indkaldelse til S sammenslutningens Årsmøde 2013. Mødet er d. 9. marts på "FOLKEHJEM" i Aabenraa. Efterfølgende besøger vi Aabenraa Museum. Begge spændende historiske lokaliteter



FOTO: FOLKEHJEM i Aabenraa

FOLKEHJEM

Sønderjylland, fra Kongeåen til Ejderen, var blevet tysk efter nederlaget i 1864. De tyske myndigheder lagde fra ca. 1890 stigende pres på de lokale kroejere, så danske foreninger fik sværere ved at leje lokaler. Som et modtræk begyndte foreningerne fra 1892 at bygge forsamlingshuse. I 1900 købte den danske Sprogforening forlystelsesstedet **Schweitzerhalle** i Aabenraa, som herefter skiftede navn til "**Folkehjem**". Dansepavillonen blev omdannet til forsamlingsaal og

keglebanen til boglager for Sprogforeningens bibliotek. Snart blev Folkehjem samlingsstedet for den danske bevægelse i Sønderjylland. Portrætter af de mest fremtrædende ledere af den danske bevægelse hænger stadig i Folkehjems "Billedsalen".

Etableringsår: 1900

Tilbygning: 1911

Tilbygning: 1973

Et betydningsfuldt fotografi viser de forventningsfulde fremmødte foran

Folkehjem den 17. november 1918. Godt 3000 tilrejsende dansksindede sønderjyder ser op på lederen af den danske bevægelse i Sønderjylland, H.P. Hanssen, der står på Folkehjems balkon. Her holder han sit livs tale om Sønderjyllands snarlige genforening. Fire års krig var lige slut, og Tyskland brudt sammen i oktober 1918. Det banede vejen for Sønderjyllands genforening. Prisen var høj. Omtrent 5000 sønderjyder vendte ikke hjem fra fronterne, og Sønderjylland var en skygge af sig selv. Det var et historisk øjeblik, som H.P. Hanssen afsluttede med et vers af norske digter Bjørnstjerne Bjørnson: "Alt hvad fædrene har kæmpet Mødrene har grædt Har den herre stillet læmpet Så vi vandt vor ret". *Kilde: "1001 fortællinger om Danmark"*

Folkehjem blev m.a.o. stiftet af "Foreningen til det Danske Sprogs Bevarelse" i Nordslesvig i 1900 på initiativ af landdagsmanden H. P. Hanssen. Folkehjem blev hjemsted for bestræbelserne for at bevare danskheden i Nordslesvig, som mødested, men også med biblioteksvirksomhed - udlån af danske bøger til biblioteker i Nordslesvig. Folkehjem benævnes også som hele Sønderjyllands Forsamlingshus.

Kom og oplev historiens vingesus!



Aabenraa Museum

Aabenraa Museum er en afdeling af Museum Sønderjylland som består af 20 afdelinger i alt. Museum Sønderjylland er et statsanerkendt specialmuseum godkendt efter Museumslovens §16. Museet er selvejende og drives af midler fra de sønderjyske kommuner og staten. Museet består af Institut for Sønderjysk Lokalhistorie samt de tidligere statsanerkendte museer: Midsønderjyllands Museum, Haderslev Museum, Aabenraa Museum, Kunstmuseet Brundlund Slot, Museet på Sønderborg Slot, Tønder Museum og Sønderjyllands Kunstmuseum.

Aabenraa Museum er historien om skibsfart og skibsbyggeri.

I flere århundreder byggede man på Aabenraas værfter flotte sejlskibe, som anløb havne i Østersøen og Middelhavet, senere også i Amerika, Sydafrika og Asien.

I Aabenraa og på Løjt land med de flotte kaptajnsgårde og i hele Sønderjylland spillede søfarten en vigtig rolle: store klipperskibe sejlede på de syv verdenshave, småskibene sejlede med tegl, kommandørerne på Rømø gik på hvalfangst, og der var liv i regionens havnebyer. På museet fortælles bl.a. om talrige eventyr til søs og i fremmede havnebyer, som regionens dristige søfolk og sejlede kaptajnskoner oplevede i 1800-tallet, om skibsbygning, piratoverfald og skibsforslis.

Oplev flotte skibsmodeller, smukke skibsportrætter, imponerende galionsfigurer, flaskeskibe og sømandssouvenirs fra hele verden.
Kilde: Museum Sønderjylland.

FOTO herunder: Aabenraa Havn med de mange skibsværfter i året 1865. En af de mange modeller på Aabenraa Museum.



Referat fra bestyrelsesseminar 7. til 8. januar 2013



På Sammenslutningens ordinære bestyrelsesmøder kan det være vanskelig at nå drøftelser af mere fremadrettet art. Bestyrelsen besluttede derfor i efteråret 2012, at gennemføre et seminar hurtigt inde i det nye år 2013. Vigtige forhold som foreningens relationer til medlemsforeningerne indeholder emner, der kræver tid og fordybelse:

SAMMUS som interesseorganisation – som serviceorgan – nyhedsbreve – hjemmeside m.m.m. I forholdet til Kulturministeriet og Kulturstyrelsen som direkte samarbejdspartner er Sammenslutningen slået afgørende igennem i 2012 og har fået status, på linje med andre vigtige organisatoriske aktører på den kulturhistoriske bane i Danmark. Mange års indsats på dette område har fundet sit vellykkede leje. Tiden er derfor nu modnet til at revurdere Sammenslutningens service til medlemsforeningerne. Nyhedsbrevet, som I netop sidder og læser, er en af bestyrelsens nye tiltag. Men vi ønsker også, at gøre vores hjemmeside mere aktiv – til glæde for medlemmerne. Dette er emner bestyrelsen vil komme nærmere ind på – på vores kommende Årsmøde. Vi håber derfor at rigtig mange vil møde op.

SAMMUS Nyhedsbrev modtager meget gerne indlæg eller orienteringer af almen interesse for organisationens medlemmer. Bestyrelsen sigter mod relative korte Nyhedsbreve, som til gengæld så udkommer oftere. Send til: kontakt@SAMMUS.dk – så finder vi pladsen snarest muligt.